

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет(інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

Регіональне управління

(назва ОК)

підготовки **магістра**

(назва освітнього рівня)

спеціальності **106 Географія**

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми **Регіональний розвиток і просторове планування**

(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

Силабус освітнього компонента «Регіональне управління» підготовки магістр, галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 106 Географія, за освітньо-професійною програмою Регіональний розвиток і просторове планування.

Розробник: к. г. н., доц. Потапова А. Г.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: _____ Пугач С. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії
протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри: _____

Погребський Т. Г.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 106 Географія Освітньо-професійна програма: Регіональний розвиток і просторове планування, другий (магістерський) рівень освіти	Вибірковий
120 год. 4 кредита		Рік навчання – 1
		Семестр – 2
		Лекції – 10 год.
ІНДЗ: немає		Практичні – 14 год.
		Самостійна робота – 88 год.
		Консультації – 8 год.
Мова навчання		Форма контролю: залік
		українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Потапова Алла Геннадіївна
Науковий ступінь	Кандидат географічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри економічної та соціальної географії
Профайл	https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Потапова_Алла_Геннадіївна
Телефон	+380503783394
e-mail	potapova.alla@vnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожен п'ятницю 13.00–14.00, аудиторія С-607А

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Регіональне управління» є складовим елементом багатогранного блоку професійної підготовки майбутніх фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 10 – Природничі науки спеціальності 106 – Географія освітньо-професійної програми «Регіональний розвиток і просторове планування».

В межах освітнього вивчаються взаємозв'язки та взаємозалежності між явищами й методами моделювання та прогнозування, а також підприємницькою діяльністю. Особлива увага приділяється здобуттю практичних навиків чіткого уявлення про підприємницький проєкт, сфери діяльності, форми організації бізнесу; діяльність, спрямовану на виробництво товарів (послуг, робіт), які задовольняють потреби покупців і одержання відповідного прибутку.

Пререквізити

Освітні компоненти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що містять знання, уміння й навички, необхідні для освоєння досліджуваного освітнього компонента «Регіональне управління».

Постреквізити

Освітні компоненти, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобуваються по завершенню вивчення освітнього компонента «Регіональне управління».

Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента «Регіональне управління» є формування у здобувачів освіти знань про форми і методи державного управління соціально-економічного розвитку регіонів, особливості регіонального менеджменту в умовах різних форм власності. Надати здобувачам знання про сучасні напрями суспільно-географічних досліджень регіонального управління та прогнозування.

Основними **завданнями** освітнього компонента «Регіональне управління» є:

- ознайомитися із основними поняттями регіонального управління;
- набуття практичних навичок з регіонального управління;
- вивчення особливостей прогнозування регіонального управління;
- набуття практичних навичок з визначення в аналізі чинників регіонального управління;
- вивчення тенденцій соціально-економічного розвитку регіонів України;
- оволодіння методами та прийомами аналізу регіонального управління;
- розвиток здібностей до дослідницької діяльності, самостійності та відповідальності.

Результати навчання (компетентності)

До кінця навчання здобувачі освіти набудуть такі компетентності:

загальні компетентності:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-1);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК-2);
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК-3);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК-4);
- здатність працювати в команді (ЗК-5).

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність до використання законів, теорій, концепцій і парадигм сучасної географії, історії розвитку географічних досліджень та ідей для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації (СК1);
- здатність до наукового аналізу сучасних проблем та особливостей взаємодії природи й суспільства із застосуванням принципів раціонального використання територіальних ресурсів, основ законодавства у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку і планування територій для розроблення пропозицій з оптимізації природокористування та забезпечення сталого розвитку регіонів (СК2);
- здатність використовувати спеціальні географічні методи й підходи, геоінформаційні технології для розв'язання конкретних науково-прикладних

проблем у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку (СК3);

- здатність розробляти та сприяти впровадженню регіональних програм сталого розвитку територій, здійснювати геопланування територій різного ієрархічного рівня (СК4);

- здатність здійснювати фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, процесів глобалізації, регіоналізації та урбанізації у світі, проводити їхню геоекологічну й суспільно-географічну експертизу та моніторинг (СК5);

- здатність застосовувати у професійній діяльності теоретичні знання і практичні навички системного аналізу і синтезу, географічного моделювання та прогнозування (СК6);

- здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем природокористування, геопланування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму, оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та екологічні наслідки управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку (СК7);

- здатність планувати, проводити та публічно презентувати результати наукових досліджень, забезпечити зрозуміле донесення власних знань, висновків та аргументацій до фахівців і нефахівців (СК8).

Результати навчання (компетентності)

Результатом вивчення освітнього компонента «Регіональне управління» є:

- **ПР01.** Застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації;

- **ПР02.** Оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді;

- **ПР04.** Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, розроблення нових методів і процедур в географії та міждисциплінарних контекстах;

- **ПР05.** Вміти виявляти, ставити та розв'язувати науково-прикладні проблеми, здійснювати критичну оцінку прийнятих рішень;

- **ПР06.** Застосовувати сучасні моделі та інформаційні технології для проведення досліджень і розробок у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку;

- **ПР07.** Брати участь у розробленні програм та стратегій міського та регіонального розвитку, плануванні територій різного ієрархічного рівня;

- **ПР08.** Здійснювати дослідження природно- і суспільно-географічних проявів розвитку геосистем у складних і непередбачуваних умовах, прогнозувати їхній розвиток, аналізувати альтернативи, оцінювати ризики та ймовірні наслідки;

- **ПР09.** Проводити фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, здійснювати їхню геоекологічну і соціально-економічну експертизу та моніторинг;
- **ПР10.** Застосовувати геоінформаційні технології, створювати та досліджувати моделі природно- і суспільно-географічних проявів розвитку геосистем, визначати можливості та межі їх застосування;
- **ПР11.** Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та геоекологічні наслідки реалізації управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму.
- **ПР12.** Планувати й виконувати теоретичні та прикладні дослідження, робити обґрунтовані висновки, аналізувати та презентувати результати досліджень.

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти вивчення розвитку регіону						
Тема 1. Вступ. Об'єкт, предмет та методи управління розвитком регіону	14	1	1	11	1	ДС, РК, ІРС/4
Тема 2. Історичні аспекти еволюції проблем управління регіональним розвитком	15	1	2	11	1	ДС, РК, ІРС/4
Тема 3. Інструменти управління розвитком регіону.	16	2	2	11	1	ДБ, ІРС/4
Тема 4. Організаційні форми територіального управління	15	1	2	11	1	ДБ, ІРС/3
Разом за модулем 1	60	5	7	44	4	15
Змістовий модуль 2. Управління та прогнозування розвитку регіону						
Тема 5. Формування регіональних ринків. Міжрегіональна торгівля	9,5	0,5	1	7	1	ДС, ІРС/3
Тема 6. Регулювання ринків депресивних регіонів	8	0,5	1	6	0,5	ДС, РЗ, ІРС/2
Тема 7. Суспільно-географічне прогнозування розвитку регіону	8	0,5	1	6	0,5	ДС, РЗ, ІРС/2
Тема 8. Аналіз та оцінювання розвитку регіону	8,5	1	1	6	0,5	ДС, РЗ, ІРС/2
Тема 9. Тенденції соціально-економічного розвитку регіонів	10,5	1	2	7	0,5	ДС, РЗ, ІРС/2
Тема 10. Особливості європейського регіоналізму	8	1	0,5	6	0,5	ДС, РЗ, ІРС/2
Тема 11. Державна стратегія управління місцевим і регіональним розвитком	7,5	0,5	0,5	6	0,5	ТР, РК, ІРС/2
Разом за модулем 2	60	5	7	44	4	15
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота 1						Т / 30

Контрольна робота 2						Т / 30
Самостійна робота						10
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Методи та форми навчання

Словесні методи: лекція, пояснення, розповідь, бесіда: відбувається з використанням традиційних засобів навчання у поєднанні з засобами ІКТ.

Наочні методи: мультимедійні презентації.

Практичні методи: розв’язування задач з професійно-орієнтованим змістом.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації: дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, дискусія, контрольний контроль за допомогою тестування, залік.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Форми роботи: індивідуальна, групова, фронтальна.

Форми організації навчання: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота здобувачів освіти, контрольні заходи.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття, не спізнюватися на них та не займатися сторонніми справами на заняттях;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання та завдання для самостійної роботи;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- брати участь у контрольних заходах (поточний, модульний, підсумковий та контроль самостійної роботи).

За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відповідно до частини 4 статті 42 Закону України «Про освіту» основними видами порушення є: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Роботи, у яких виявлено плагіат, так само як і однакові роботи різних здобувачів освіти, не оцінюються.

Перескладання – забороняється.

Цитування нормативно-правових актів, статистичної інформації під час виконання завдань не вважається плагіатом за умови наявності посилань..

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Поточний контроль засвоєння навчального процесу за темами освітнього компонента здійснюється під час проведення практичних занять згідно з розкладом.

Якщо здобувач освіти отримав бал за темою освітнього компонента менший за максимальний, він має право лише один раз повторно скласти

поточний контроль за темою (усна відповідь та виконання завдань). Зараховується найвищий результат. Скласти поточний контроль за темою можна на консультації у вільний від аудиторних занять час.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має право на консультаціях, а також з використанням ресурсів електронного курсу на платформі Moodle, відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для усіх здобувачів освіти у визначений викладачем час. З графіком консультацій можна ознайомитися на кафедрі та на електронному ОК на платформі Moodle. Кінцевий термін перескладання та ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Оцінювання здійснюється відповідно до чинного Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua/71-2/нормативні-документи-вну-імені-лесі-у>).

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюється в діапазоні від 0 до 40 балів. Здобувач освіти може скласти пропущені з поважної причини теми та покращити свій результат та ту суму балів, яку було виділено на ці теми.

Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач за:

- поточну роботу з відповідних тем;
- виконання завдань з відповідних тем (під час аудиторного заняття та на платформі електронного ОК Moodle).

За активність на заняттях здобувач освіти може отримати до 20 % максимального поточного бала, при цьому сума поточних балів за семестр не може перевищувати 40 балів.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до -50 %). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Неформальна освіта при викладанні ОК

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Визнання_резул_татів_ВНУ_ім._Л.У._ред.pdf).

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

У межах навчального року Університет може визнати результати навчання, набуті в неформальній та/або інформальній освіті, в обсязі не більше як 10 % загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На магістерському рівні – не більше ніж 5 кредитів.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Завдання із усіх видів поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів.

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за дві контрольні роботи, які проводяться у формі тестування (максимум – 60 балів) та виконання завдань тем змістових модулів (максимум – 40 балів).

До контрольної роботи допускаються здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу у т.ч. і матеріал самостійно, виконали практичні роботи. Контрольна робота проводиться у вигляді тестування, завдання якого обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання здобувачами освіти. Тестове завдання кожної контрольної роботи складається з 30 питань. За кожну правильну відповідь здобувач освіти отримує 1 бал.

Рейтинг здобувача освіти з навчальної роботи визначається відповідно до «Положення про організацію контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти...» у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом освітнього компонента. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

До заліку не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж 20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

Від 75 до 100 % максимального бала, який передбачений цим силабусом за виконання практичної роботи.

Робота виконана вчасно, повністю відповідає поставленому завданню; отримані правильні результати; звіт виконано охайно; висновки до роботи повні, самостійні та обґрунтовані, відсутні логічні, граматичні та стилістичні помилки; наявні правильно оформлені посилання на джерела; на захисті здобувачем освіти продемонстровано розуміння як загального результату, так і кожного етапу роботи; здобувач знає нормативну базу, вільно володіє основними категоріями освітнього компонента, здатен пояснювати природу та зміст основних явищ і процесів, аргументовано викладає зміст навчального матеріалу, вміє доводити проблему, посилаючись на власні міркування, наукові джерела та дані, отримані за допомогою доступних інформаційних технологій і баз даних, вирішує складні проблемні завдання. Під час здійснення поточного контролю у формі тестів правильно вирішено від 75 до 100 % тестових завдань.

Від 50 до 75 % максимального бала, який передбачений цим силабусом за виконання практичної роботи.

Робота виконана вчасно, загалом відповідає поставленому завданню; в отриманих результатах та висновках наявні незначні недоліки; у звіті є несуттєві помилки як в змісті, так і в оформленні; на захисті здобувачем освіти загалом продемонстровано розуміння загального результату та кожного етапу роботи, проте наявні несуттєві помилки; здобувач освіти самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, допускає несуттєві помилки коли пояснює природу та зміст основних явищ і процесів; загалом демонструє вміння проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. Під час поточного контролю у формі тестів правильно вирішено від 50 до 75 % тестових завдань.

Від 25 до 50 % максимального бала, який передбачений цим силабусом за виконання практичної роботи.

Робота виконана із запізненням, наявні правильні результати менше ніж з 50 % завдань; наявні суттєві недоліки при виконанні роботи та в отриманих результатах, в оформленні та змісті звіту; висновки є неповними та недостатньо обґрунтованими; під час захисту роботи здобувач освіти припускається суттєвих помилок. Під час здійснення поточного контролю у формі тестів правильно вирішено від 25 до 50 % тестових завдань.

Від 1 до 25 % максимального бала, який передбачений цим силабусом за виконання практичної роботи.

Робота виконана із запізненням, наявні правильні результати менше ніж з 25 % завдань; наявні суттєві недоліки при виконанні роботи та в отриманих результатах, в оформленні та змісті звіту; висновки поверхневі та необґрунтовані; на захисті роботи здобувач освіти фрагментарно демонструє розуміння загального результату та кожного етапу роботи. Під час здійснення поточного контролю у формі тестів правильно вирішено менше 25 % тестових завдань.

У разі, якщо практична робота виконана із запізненням понад тиждень (без поважних причин), виконана вчасно, проте не захищена, бал знижується на 10 % від максимального балу.

Зарахування результатів навчання, отриманих у формальній та/або інформальній освіті

Результати освіти, отримані у формальній та/або інформальній освіті, можуть бути зараховані як додаткові у межах поточного оцінювання, при цьому сума поточних балів за семестр не може перевищувати 40.

Види наукової та практичної активності здобувачів освіти	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному виданні наукових праць здобувачів освіти в межах тематики освітнього компонента	20
Виступ на міжнародній, всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з публікацією тез доповіді в межах тематики освітнього компонента	до 10
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів або інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 15

Розподіл балів

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання – максимальний бал 40.

Практичні роботи №№ 1, 3, 4, 5, 7 – максимальний бал 4,0 (за кожну).

Практичні роботи №№ 2, 6 – максимальний бал 5,0 (за кожну).

Самостійна робота – максимальний бал 10.

Підсумкове оцінювання – максимальний бал 60.

Контрольна робота № 1 – максимальний бал 30.

Контрольна робота № 2 – максимальний бал 30.

Орієнтований перелік питань до заліку

1. Поняття «регіон». Види регіонів.
2. Цілі регіонального управління.
3. Теорії економічного розвитку.
4. Суть географічного детермінізму. Представники напряму.
5. Енвайронменталізм як наукове вчення.
6. Штандортні теорії розміщення.
7. Регіональна наука як напрям зарубіжної теорії розміщення продуктивних сил.
8. Теорія ринків збуту та її представники.
9. Геополітика як напрям теорії економічного розвитку.
10. Принципи управління регіональним розвитком.
11. Суть та особливості регіональної аграрної політики.
12. Обґрунтування потреби прийняття Державної стратегії.
13. Основні напрями вдосконалення системи територіальної організації державної влади і системи місцевого самоврядування.
14. Етапи реалізації Державної стратегії та її нормативно-правове забезпечення.

15. Регіональна політика як визначальна складова частина управління розвитком регіону.
16. Інструменти управління розвитком регіону.
17. Методичні підходи до розробки регіональних галузевих програм.
18. Становлення регіональних ринкових відносин.
19. Економічне районування регіональних ринків та їх типізація.
20. Формування інфраструктури регіональних ринків і механізму їх регулювання.
21. Управління міжрегіональною торгівлею.
22. Депресивні території. Групи депресивних територій.
23. Підходи до класифікації проблемних регіонів.
24. Заходи державного стимулювання розвитку депресивних територій.
25. Управління розвитком депресивних територій.
26. Програма подолання стану депресивності території.
27. Основні засади прогнозування і програмування соціально-економічного розвитку.
28. Методи та види регіонального прогнозування і програмування.
29. Структура і порядок розробки регіональних прогнозів та програм.
30. Система показників прогнозних та програмних документів.
31. Теоретичні основи проведення економічного аналізу регіонального розвитку.
32. Загальноекономічні показники розвитку регіону та їх аналіз.
33. Динаміка і структура суспільного виробництва регіону та її аналіз.
34. Динамічні якості регіону.
35. Галузева структура регіону та її аналіз.
36. Аналіз структури економіки регіонів за класифікацією видів економічної діяльності.
37. Загальні засади формування та регулювання ринку продовольчої продукції і сировини.
38. Основні принципи функціонування продовольчого ринку.
39. Особливості формування і функціонування продовольчого ринку України.
40. Диспропорційний характер регіонального розвитку.
41. Групи проблем, пов'язані з існуванням міжрегіональної диференціації.
42. Етапи соціально-економічного розвитку регіонів України.
43. Основні показники соціально-економічного розвитку України.
44. Заходи подолання соціально-економічних диспропорцій регіону.
45. Регіональна соціально-економічна дезінтеграція.
46. Поняття «Єврорегін». Єврорегіони України.
47. Пріоритети регіональної політики Євросоюзу.
48. Цілі регіональної політики ЄС.
49. Інститути, що забезпечують регіональний розвиток.
50. Види й принципи регіонального аналізу.
51. Методика аналізу основних показників, що характеризують економіку регіону.

52. Зміст аналізу економічного регіонального розвитку.
53. Ресурсне забезпечення регіональним управлінням.
54. Регіональні фінансові ресурси.
55. Місцеві бюджети.
56. Економічний розвиток регіону.
57. Показники, які характеризують економічний розвиток регіону.
58. Структура стратегії економічного і соціального розвитку регіону.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Навчальна дисципліна оцінюється за 100 бальною шкалою. Переведення балів внутрішньої 100 бальної шкали в національну шкалу здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 - 74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Потапова А. Г. Управління розвитком регіону: конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2018. 153 с.
2. Потапова А. Г. Управління розвитком регіону: практикум. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2017. 100 с.
3. Потапова А. Г., Краснопольська Н. В. Економічний потенціал Волинської області: монографія. Луцьк : Волиньполіграф, 2016. 174 с.
4. Потапова А. Г. Управління розвитком регіону: методичні вказівки до виконання самостійної роботи. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2018. 63 с.
5. Потапова А. Г., Голуб Г. С. Менеджмент регіонального розвитку: практикум. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2016. 45 с.
6. Потапова А. Г. Управління територіально-галузовим розвитком регіону: практикум. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2016. 61 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Потапова А. Г. Бізнес-планування: методичні рекомендації. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2014. 105 с.
2. Потапова А. Г. Бізнес-планування: курс лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2016. 116 с.
3. Потапова А. Г. Бізнес-планування: навчальний посібник. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2017. 260 с.
4. Потапова А. Г. Бізнес-планування: методичні вказівки до виконання самостійної роботи. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2018. 58 с.

5. Потапова А. Г. Бізнес-планування: навчальний посібник. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2020. 113 с.

Додаткова

1. Амосов О. Ю., Мамонова В. В., Куц Ю. О. Регіонально-адміністративний менеджмент: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Мамонової. Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. 188 с.

2. Барський Ю. М. Соціально орієнтована економіка регіону: теорія, методологія та практика фінансового забезпечення: монографія. Луцьк : СПД Гадяк Жанна Володимирівна, 2012. 512 с.

3. Барський Ю. М., Герасимчук З. В. Соціальна відповідальність влади, бізнесу, громад: колективна монографія: у 2-х т. Д. : НГУ, 2014. Т. 2. 408 с.

4. Баштанник В. Інноваційні механізми державного управління регіональним розвитком. *Державне управління та місцеве самоврядування*. Вип. 4 (45). 2012. С. 87–94.

5. Белокрылова О. С., Киселева Н. Н., Хубулова В. В. Региональная экономика и управление: проблемы и перспективы : научное издание. М. : Альфа-М; ИНФРА-М, 2011. 268 с.

6. Берегой Т. Досвід регіонального розвитку ЄС та його проєкція на Україну. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. праць ОРІДУ. Вип. 2 (26). Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2013. С. 103–107.

7. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник. Швейцарсько-український проєкт «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. К. : ТОВ «Софія-А». 2012. 88 с.

8. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку: практичний посібник. К. : ТОВ «Софія-А», 2012. 88 с.

9. Бородіна А. О. Удосконалення державного управління регіональним розвитком з урахуванням зарубіжного досвіду. *Право та управління*. 2012. № 1. С. 103–121.

10. Варналій З. С. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів України в умовах глобалізації. *Економіка ринкових відносин*. 2011. №1 (1). С. 46–55.

11. Варналій З. С., Буркальцева Д. Д., Сасенко О. С. Економічна безпека України: проблеми та пріоритети зміцнення : монографія. К. : Знання України, 2011. 299 с.

12. Гавкалова Н. Л., Аведян Л. Й., Шумська Г. М. Управління регіональним розвитком: проблеми та перспективи: монографія. Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. 400 с.

13. Забезпечення регіонального розвитку екологічного суспільства засобом створення системного базису синтезованого капіталу: монографія / За заг. ред. Гавкалової Н. Л. Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 304 с.

14. Занфіров В. А. Державне регулювання соціально-економічної сфери. *Держава та регіони*. 2014. № 2. С. 43–47.

15. Іщук С. О., Кулініч Т. В. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності в регіоні: методичні рекомендації. Львів : НАН України, Інститут регіональних досліджень, 2011. 25 с.

16. Ковальов О. П. Регіональний розвиток: погляд на сто років вперед. *Регіональні перспективи*. № 7–8, 2012. С. 16.
17. Лисенко Ю., Сергеева Л. Структура цілей управління регіоном. *Економіка України*, 2013. № 5. С. 45.
18. Петренко Н. О., Кустріч Л. О., Гоменюк М. О. Управління проектами: навчальний посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 244 с.
19. Регіональне управління: підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2014. 512 с.
20. Рудь Н. Т. Інноваційний потенціал регіону: нові підходи до оцінки. *Регіональна економіка*. 2011. № 4. С. 140–150.
21. Савченко В. Ф., Мартиненко К. В. Асиметрія іноземного інвестування та її вплив на економічну стійкість регіонів. *Формування ринкової економіки* : зб. наук. праць. Спец. випуск. Регіональний розвиток України: проблеми та перспективи. К. : КНЕУ, 2011. С. 435–443.
22. Сазерленд Дж. Революционный метод управления проектами. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. 288 с.
23. Саричева Л. В., Кожевников А. В., Рибко В. В. Інтегральна оцінка розвитку регіонів за сукупністю еколого-соціально-економічних показників моніторингу. *Індуктивне моделювання складних систем*. 2010. Вип. 2. С. 226–235.
24. Серебрякова Н. А. Управління регіоном: навчальне видання. Київ : Центр ін-ту Схід-Захід, 2010. 18 с.
25. Управління регіональним розвитком: проблеми та перспективи: монографія / за заг. ред. Н. Л. Гавкалової. Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. 401 с.
26. Шевченко О. В. Зміни бюджетно-податкового регулювання регіонального розвитку: перші підсумки : аналітична доповідь. К. : Нац. Ін-т стратегічних досліджень, 2011. 10 с.
27. Шумська Г. М. Аналіз тенденцій розвитку та галузевої структури господарського комплексу Харківського регіону. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 10–11 травня 2012 р. Х. : ФОРМ* Александрова К. М. ; ВД «ІНЖЕК», 2012. С. 19–21.
28. Alla Potapova, Taras Pohrebskyi, Gennadii Golub, Svitlana Hlushko. The scientific potential of Volyn Region (Potencjał naukowy obwodu wołyńskiego; Научный потенциал Волынской области). *Acta Geographica Silesiana*. № 15/2 (42). Sosnowiec : Instytut Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, 2021. С. 27–32.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України // www.rada.gov.ua
2. Державний комітет статистики України // www.ukrstat.gov.ua
3. Інститут аграрної економіки // www.iae.kiev.ua
4. Український агропортал // www.agrobiznes.com.ua
5. Урядовий портал // www.kmu.gov.ua